

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato:

Kontor: Kommunal sundhed

J.nr.: 2006-14000-3

Sagsbeh.: SHH

Fil-navn: spørgsmål/spm 111 solarier

Besvarelse af spørgsmål nr. 111 (Alm. del), som Sundhedsudvalget har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 17. november 2006

Spørgsmål 111:

"Ministeren bedes indhente Sundhedsstyrelsens vurdering af et forbud mod benyttelse af solarier for børn og unge."

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet nedenstående udtalelse fra Sundhedsstyrelsen:

"Sundhedsstyrelsens vurdering

Baggrund

Sundhedsstyrelsen følger løbende den videnskabelige litteratur om sammenhængen mellem brug af solarier og mulige sundhedsrisici og har følgende sundhedsfaglige vurdering:

En ekspertgruppe nedsat af det Internationale Agency for Research on Cancer (IARC), der er Verdenssundhedsorganisationens kræftforskningsinstitut konkluderer på baggrund af en gennemgang af den videnskabelige litteratur, som blev offentliggjort den 28. november 2006, at anvendelse af solarier blandt teenagere og unge i 20'erne medfører en øget risiko for malignt melanom. Begrænsede data peger på, at der også skulle være en forøget risiko for andre hudkræftformer. Der er desuden data der peger på, at kroppens immunsystem kan fungere dårligere efter anvendelse af solarier. Endelig er der muligvis en sammenhæng mellem anvendelse af solarier og risiko for malignt melanom i øjet. Der synes ikke at være positive effekter for helbredet forbundet med anvendelse af solarier, som ikke kan opnås på anden vis.

Forekomsten af modernærkekræft (malignt melanom) er stigende i hele den industrialiserede verden, fordi adfærden i solen er forandret og forbruget af solarier er steget. Et væsentligt led i den forandrede adfærd i solen er adgangen til billige rejser til breddegrader, hvor der sker en kraftig, kortvarig eksponering og en ændret kulturel opfattelse af at brun hud er et tegn på sundhed. Samtidig med at forekomsten af malignt melanom er i stigning medfører den forøgede soleksposering en klar stigning i forekomsten af mere godartede hudkræftformer som basocellulær og spinocellulær hudkræft. Der må regnes med en underrapportering af disse kræftformer, men i

2006 antages det, at der vil være 8000 danskere som vil få denne sygdom diagnosticeret.

I Danmark er incidens-raten (antal tilfælde per 100.000 personer per år) af malignt melanom i huden fordoblet siden 1978, og i 2003 var denne kræftform den femte hyppigste kræftform blandt kvinder og den sjette hyppigste blandt mænd (Cancerregisteret 2003 (foreløbig opgørelse), publiceret i Nye tal fra Sundhedsstyrelsen 2005:9). I år 2006 skønnes det ud fra foreløbige tal, at 1.200 danskere vil få diagnosticeret et malignt melanom i huden.

Ultraviolet (UV) lys fra solen eller artificielle UV kilder kan forklare 95-98 % af disse kræfttilfælde.

Det er bemærkelsesværdigt, at modermærke kræft i Danmark er i stigning blandt unge i alderen 15 til 34 år. Den aldersspecifikke incidens rate blandt eksempelvis 20-24-årige var ca. 1 tilfælde per 100.000 per år blandt kvinder født 1920 til 1929, mens tallet var 7 tilfælde blandt kvinder født i perioden 1970-1979 (Horst 2005).

Overlevelsen (målt over 5 år) blandt patienter diagnosticeret med modermærke kræft stadium I og II i perioden 1990-1999 i Sverige var 80 %, mens patienter i stadium III havde en 5-års overlevelse på 35 %, og patienter i stadium IV havde en 25 % 5-års overlevelse (Lindholm 2004).

Det skal fremhæves, at UV lys også er en faktor af betydning for forekomsten af grå stær i øjet, rynket hud og en række mere sjældne hudsygdomme.

Verdenssundhedsorganisationens europæiske center for miljø og sundhed i Bonn har ultimo november 2006 offentliggjort en række initiativer, som medlemslande har fulgt eller kunne følge for at reducere børn og unges anvendelse af solarier. Disse initiativer omfatter følgende:

- Kampagner i fjernsyn og radio der fokuserer på, hvordan adfærd i solen kan reducere eksponeringen
- Oprettelse af en national internetportal med fokus på UV eksponering og hudkræft
- Oprettelse af et meteorologisk varslingsystem der kan kontaktes via internettet og om sommeren offentliggøres af fjernsyns stationer
- Oprettelse af et program om solforebyggelse i skoler
- Kampagner for at oprette skyggeinstallationer på offentlige steder
- Kampagner der øger offentlighedens opmærksomhed på farerne ved UV eksponering
- Love der forhindrer børn og unges anvendelse af solarier
- Love der pålægger at der etableres skyggemuligheder på offentlige steder

Forbud

Sundhedsstyrelsen fraråder unge under 18 år at anvende solarier, se styrelsens hjemmeside

http://www.sst.dk/Forebyggelse/Miljo_hygiejne_og_sol/Sol_og_solarier.aspx?lang=da

Fra et sundhedsmæssigt synspunkt bør børn og unge således ikke anvende solarier. For at understøtte dette, kan der naturligvis indføres et forbud, hvor håndhævelse sikres. Hvis et forbud ikke iværksættes, kan børn og unges brug af solarier søges begrænset via øget information om risiko ved anvendelse af solarier. Information kan bl.a. øges ved at skærpe kravet om mærkning af solarier, således at der ved indgangen til et solarium og ud for hver 'solbænk' i et solarium er ophængt en række advarsler, der entydigt angiver faren ved at anvende solarium for enhver bruger og i særdeleshed for børn og unge, hvilke hudtyper der er særligt følsomme og mulighed for at beskytte sin hud med solcreme og øjne med briller. Disse anvisninger kunne skærpes og indeholde en formulering, der angav at der er fundet en klar sammenhæng mellem brug af solarier blandt børn og unge og risiko for malignt melanom.

Risiko ved anvendelse af solarier kan nedsættes ved nogle tekniske ændringer. Solariernes elektriske indretning og de UV lysrør der anvendes, er reguleret af CENELEC, der af den europæiske kommission er mandateret til at varetage regler vedrørende elektriske installationer og definition af grænseværdier for UV rørs lysudsendelse (emission). Der er i øjeblikket ikke en regelmæssig, systematisk kontrol med de UV niveauer, der udsendes fra de UV rør der anvendes i offentligt tilgængelige solarier, hvad enten disse er private eller befinder sig i offentlige institutioner. Sundhedsstyrelsen arbejder via en ekspert i en EU arbejdsgruppe og et nordisk samarbejde i relation hertil for, at der tages større sundhedsmæssige hensyn ved en igangværende revision af CENELEC reglerne.

Både forbud, skærpet mærkning og forbedret teknisk regulering af området vil kræve øget kontrol og bemanding samt uddannelse af personale, hvis de skal være effektive i forebyggelsen af skader fra solarielys på børn og unge.